

JAHAN PEYMAN BAR

ترانزیت

ترانزیت

حتماً بارها و بارها کلمه‌ی ترانزیت را از دیگران شنیده‌اید. مخصوصاً کسانی در صنف حمل‌ونقل فعالیت دارند و یا به‌نوعی با صادرات و واردات سروکار دارند. اما تا به حال فکر کرده‌اید که معنای کلمه‌ی ترانزیت چیست؟ برای انجام چه اموری از ترانزیت استفاده می‌کنند؟

در این مقاله به بررسی انواع روش حمل‌ونقل ترانزیت می‌پردازیم:

اصولاً هر کشوری قادر به تامین تمامی مایحتاج مورد نیاز خود نیست. بنابراین لازم است تا با سایر کشورها در جهت تامین این نیازها همکاری کند. این همکاری و مراوده‌ی کالا با توجه به موقعیت سیاسی و فرهنگی هر کشور صورت می‌گیرد و با توجه به این موارد امکان جابه‌جایی کالا و تامین مایحتاج مورد نیاز کشور صورت می‌گیرد.

علاوه بر این ممکن است یک کشور توان بالایی در تولید برخی از کالاها یا مواد اولیه داشته باشد. در این شرایط فرصتی جهت کسب درآمد و اشتغال‌زایی برای کشور ایجاد می‌شود.

هر کشوری برای تامین نیازهای خود یا مجبور به تولید مایحتاج خود می‌باشد و یا اینکه از تولیدات کشورهای دیگر استفاده کند. هر کشوری با توجه به موقعیت جغرافیایی، سیاسی، فرهنگی و ... که در آن قرار دارد می‌تواند یک سری از محصولات و کالاها را با تعداد بالا تولید کند. این تولید در صورتی که بیش از ظرفیت مصرف در آن کشور باشد می‌تواند به یکی از فرصت‌های درآمد زایی آن کشور تبدیل شود.

بنابراین به انتقال و جابجایی کالا بین کشورهای مختلف را **ترانزیت** می‌گویند.

انواع ترانزیت:

ترانزیت داخلی

ترانزیت داخلی به جابه جایی کالاهای مختلف داخل مرزهای کشور و از شهری به شهر دیگر گفته میشود.

برای انتقال بار از روش های مختلفی با ماشین آلات متفاوت مانند تریلی کمپرسی، ترانزیت چادری و انواع کامیون و قطار و... استفاده می شود که در ادامه به طور کامل توضیح داده ایم.

ترانزیت خارجی

ترانزیت خارجی یا ترانزیت بین المللی به جابه جایی بارهای سنگین که مبدا و مقصدی غیر از ایران دارد و صرفا از خاک ایران عبور می کند، گفته می شود. اغلب بخش عمده این خدمات صادرات کالا نام دارد و بخش کوچکی از آن نیز به جابه جایی بارهای سبک اختصاص دارد که بیشتر با ترانزیت هوایی صورت میگیرد.

انواع روش ترانزیت:

ترانزیت هوایی

یکی از انواع مهم ترانزیت و مهم ترین رکن صادرات و واردات هر کشوری ترانزیت هوایی است. به این معنا که حمل و نقل کالا از طریق هواپیماهای باری بین دو کشور صورت میگیرد.

یکی از مهم‌ترین اقلامی که از این روش جابه‌جا می‌شود، اقلام کشاورزی و خوراکی است. چراکه زمان استفاده مفید و حفظ کیفیت در بسیاری از محصولات کشاورزی بسیار پایین است تا جایی که برخی محصولات فقط چندین روز پس از تولید خراب می‌شوند. بنابراین نیاز است تا این محصولات در حداقل زمان ممکن به مقصد برسند، به این منظور از روش حمل و نقل هوایی استفاده می‌کنند. برترین مزیت این روش کاهش زمان جابه‌جایی کالا و تسریع در امر انتقال کالاست.

ترانزیت جاده‌ای:

یکی دیگر از انواع روش‌های ترانزیت، ترانزیت جاده‌ای است. در جابه‌جایی کالا از طریق جاده‌ها نیاز به صرف هزینه‌ی کمتری نسبت به سایر روش‌ها داریم. علاوه بر این حمل و نقل جاده‌ای بسیار منعطف‌تر از سایر روش‌های ترانزیت است. شما می‌توانید برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد این روش مقاله [حمل و نقل جاده‌ای](#) را مطالعه کنید.

مزیت‌های ترانزیت جاده‌ای:

- امکان تردد کامیون در تمامی مناطق امکان‌پذیر است.
- امکان تحویل محموله به صورت درب به درب وجود دارد.
- زمان بندی حرکت کامیون و بارگیری متناسب با شرایط فرستنده کالا می‌باشد.
- مناسب برای کالاهای تجاری و محموله‌هایی که شرایط خاصی جهت نگهداری ندارند.
- سرعت بالاتر انتقال محموله نسبت به روش حمل و نقل دریایی یا ریلی.

یکی از خدمات قابل ارائه شرکت حمل و نقل جهان پیمان بار ترانزیت جاده ای است. شما می توانید جهت استعلام قیمت با کارشناسان ما [تماس بگیرید](#).

ترانزیت ریلی:

حمل و نقل ریلی در مقایسه با سایر وسایل نقلیه، ایمنی بیشتری دارد و حوادث ریلی کمتری در آن رخ می‌دهد. جابه‌جایی کالا از طریق خطوط ریلی و قطارهای باربری صورت می‌گیرد و برای جابه‌جایی کالا بین دو کشور، باید زیرساخت‌های ریلی مخصوص موجود باشد.

یکی از نقاط ضعف این روش آن است که مانند روش حمل و نقل جاده‌ای انعطاف زمانی و امکان تحویل درب به درب را ندارد.

ترانزیت دریایی

ترانزیت دریایی بارگیری توسط کشتی های باربری مخصوص صورت می گیرد و بیشتر توسط کشورهای صورت میگیرد که هر دو دارای بنادر مرزی باشند و در کشور ما صورت نمیگیرد. این روش صرفاً به صادرات کالا و واردات کالا به داخل کشور مربوط میشود و اغلب جهت بار های فوق سنگین مورد استفاده قرار میگیرد.

قوانین ترانزیت کالا:

قانون مربوط به حمل و نقل کالاهای خارجی از قلمرو کشور ایران در تاریخ ۲۲ اسفندماه سال ۷۴ در مجلس شورای اسلامی تصویب و در ۲۷ اسفندماه به تائید شورای نگهبان رسید.

این قانون شامل ۲۶ ماده و ۵ تبصره به شرح زیر است :

• ماده ۱:

ترانزیت خارجی کالا سلسله مراحل است که طی آن کالایی از مبادی خارجی به مقصد کشور ثالث و یا نگهداری آن در مناطق حراست شده و ترتیب حمل تدریجی آن به تقاضای صاحب کالا از قلمرو جمهوری اسلامی ایران از یک نقطه مرزی کشور وارد و کالا از همان نقطه یا از دیگر نقاط مرزی کشور خارج می گردد.

تبصره

آن میزان از کالاهایی که وارد مناطق حراست شده می‌شوند در صورتی که تقاضای حمل آن به مقاصد داخل کشور توسط صاحب کالا داده شود، تابع مقررات و ضوابط کالاهای وارده به کشور خواهد بود.

• ماده ۲

به منظور انتظام امور ترانزیت کشور و برقراری تسهیلات لازم در توزیع منطقه‌ای کالاهای ترانزیتی و تحصیل عایدات حاصل از این انتظام، هر یک از پایانه‌های باربری ایستگاه‌های راه آهن و فرودگاه‌ها که برحسب تقاضای وزارت راه و ترابری و تصویب شورای عالی هماهنگی ترابری کشور و یا رعایت مقررات و ضوابط مربوطه، محوطه‌های گمرکی شناخته شود و گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است نسبت به ایجاد تسهیلات در مناطق فوق اقدام نماید.

• ماده ۳

ترانزیت خارجی کالاهایی که به کشور وارد می‌گردند در حدود قراردادهای موافقت‌نامه‌های منعقد شده بین دولت‌های طرفین نیاز به کسب هیچ‌گونه مجوزی ندارند، مگر این‌که بنا بر علل امنیتی و مذهبی ورود آن به کشور ممنوع باشد.

تبصره ۱

فهرست کالاهای ممنوعه برای ترانزیت خارجی توسط شورای امنیت کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

تبصره ۲

ترانزیت خارجی محمولات دامی و نباتی و شیمیایی منوط به کسب مجوز مراجع مربوطه خواهد بود.

• ماده ۴

کالاها و کانتینرهای حامل کالا که تحت عنوان ترانزیت خارجی از کشور عبور می‌کنند، جزء واردات و صادرات قطعی محسوب نمی‌گردند و از پرداخت حقوق گمرکی، سود بازرگانی و عوارض معاف است. لکن مشمول پرداخت هزینه‌های گمرکی و عملیاتی خواهند بود، مگر اینکه در موافقت‌نامه ترانزیتی بین دولت با کشورهای دیگر یا موافقت‌نامه‌های گمرکی و حمل‌ونقل بین‌المللی، مقررات خاصی برای آن‌ها تعیین شده یا بشود که در این صورت کالای ترانزیتی تابع همان مقرراتی خواهد بود که در موافقت‌نامه‌های مربوط تعیین شده است.

• ماده ۵

کلیه کالاهای ترانزیت خارجی که توسط شرکت‌های سهامی حمل‌ونقل بین‌المللی ایرانی دارای مجوز فعالیت از وزارت راه و ترابری حمل می‌گردند، از نظر سپردن وجه‌الضمان در حکم کالای مجاز تلقی شده، تضمین بانکی و یا ضمانت‌نامه‌های تضامنی بانکی شرکت‌های حمل‌ونقل و یا بیمه‌نامه‌های معتبر به جای وجه‌الضمان ترانزیت پذیرفته می‌شود.

• ماده ۶

هرگاه کالای ترانزیت خارجی تا پایان مدت اعتبار پروانه به گمرکات خروجی تحویل و یا از مرزهای کشور خارج شود، ترانزیت خاتمه یافته تلقی گردیده و گمرک مکلف به تسویه تضمین دریافتی خواهد بود.

• ماده ۷

گمرکات و سازمان‌های ذی‌ربط مکلف‌اند انبار و محوطه‌های کافی و مناسب جهت تخلیه و نگهداری کالاهای خارجی با دریافت هزینه‌ها طبق مقررات مربوطه تخصیص دهند.

تغییرات بسته‌بندی و یا تکمیل کالاهای ترانزیتی با نظارت مقامات گمرکی امکان‌پذیر خواهد بود.

• ماده ۸

کانتینرهای حامل کالا به عنوان محفظه تلقی و از پرداخت سود و عوارض گمرکی معاف بوده و گمرک صرفاً به ثبت آمار ورود و خروج آنها اقدام می‌نماید.

• ماده ۹

کانتینرهایی که با مهرموم اولیه وارد می‌گردند، بدون نیاز به ارزیابی محتویات توسط سرویس ارزیابی و در خروج از گمرک فقط با مطابقت اسناد و اظهارنامه با الصاق پلمپ اضافی گمرک با صدور پروانه ترانزیت می‌گردند.

تبصره

در موارد استثنایی که ظن قوی برای گمرکات و نیروی انتظامی وجود دارد، فک پلمپ و ارزیابی محتویات و پلمپ مجدد با تنظیم صورت‌مجلسی حاوی نتیجه بررسی و شماره‌های کانتینر و مهرموم‌های قبلی و جدید بلامانع است. در هر صورت حضور نماینده گمرک الزامی است.

• ماده ۱۰

در مواردی که تعهد حمل کالای ترانزیتی با کانتینر تا مبادی ورودی است، گمرکات و سازمان‌های ذی‌ربط موظف‌اند تسهیلات لازم جهت تخلیه کالا در اماکن گمرکی و یا انتقال کالا از کانتینر به کامیون و یا واگن و یا هواپیما را فراهم نمایند.

• ماده ۱۱

حتی‌المقدور قبل از تخلیه کالا از وسیله حمل، گمرک با قبول اظهارنامه به‌ضمیمه اسناد و ترخیصی در انجام عملیات ترانزیت تسریع و ضمن اخذ تعهد از شرکت حمل تشریفات اداری و حسابداری را به بعد از خروج کالا از گمرکات و بندرها موکول می‌نماید.

• ماده ۱۲

وضع هرگونه عوارض به کالاهای ترانزیتی به پیشنهاد شورای عالی هماهنگی ترابری و تصویب هیئت وزیران خواهد بود.

• ماده ۱۳

به منظور استفاده هر چه بیشتر از ناوگان حمل و نقل کشور و در صورت نیاز به استفاده از وسایل نقلیه خارجی جاده‌ای جهت ترانزیت کالا از کشور، آیین‌نامه مربوطه با پیشنهاد وزارت راه و ترابری به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

• ماده ۱۴

وزارت راه و ترابری موجبات انعقاد قراردادهای دوجانبه و اعمال همکاری‌های منطقه‌ای که در تسهیل ترانزیت مؤثر است را فراهم خواهد نمود.

• ماده ۱۵

وزارت راه و ترابری نسبت به ایجاد هماهنگی بین مقررات ترانزیت کشور با ضوابط جاری حمل و نقل بین‌المللی را از طرق پیوستن به موافقت‌نامه‌های بین‌المللی، ارتباط با سازمان‌های جهانی و ترویج حمل و نقل کانتینری و چندوجهی اقدام خواهد نمود.

• ماده ۱۶

تردد کامیون‌های تحت پوشش کارنه تیر در کشور نیازی به ارائه کارنه دو پاساژ نداشته و جهت تردد وسایل نقلیه فاقد کارنه تیر، تعهد کتبی شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی ایرانی دارای مجوز از وزارت راه و ترابری کفایت می‌نماید.

• ماده ۱۷

به منظور هماهنگی و یکنواختی ضوابط ترانزیت کالاهای نباتی و دامی، وزارت‌های جهاد سازندگی و کشاورزی می‌بایست در اسرع وقت تفاهم لازمه با کشورهای در طول مسیر را به عمل آورند.

• ماده ۱۸

وزارت‌های جهاد سازندگی و کشاورزی موظف‌اند بسته‌های قرنطینه دامی و نباتی در محل گمرکات مبادی ورودی و خروجی دایر نموده و کلیه امور مربوط به قرنطینه در آن پست‌ها انجام پذیرد.

• ماده ۱۹

گمرک جمهوری اسلامی ایران و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران می‌بایست موجبات ترانزیت کالاهای تحت پوشش کارنه تیر در کلیه مبادی ورودی و خروجی گمرکات داخلی را فراهم نمایند.

• ماده ۲۰

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است حمایت‌های مالی و اعتباری از شرکت‌ها حمل‌ونقل بین‌المللی ایرانی که در امر ترانزیت فعال می‌باشند به عمل آورد.

تبصره

وزارت راه و ترابری با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران روش‌های حمایتی را تعیین و جهت تصویب به هیئت‌وزیران ارائه خواهد نمود.

• ماده ۲۱

اداره گذرنامه مکلف است گذرنامه و دفترچه خروجی مربوط به رانندگان ایرانی که در خطوط بین‌المللی به جابجایی کالاهای ترانزیتی فعالیت می‌نمایند را ظرف مهلت مقرر با پیشنهاد و تأیید سازمان حمل‌ونقل و پایانه‌های کشور و با رعایت قوانین و مقررات مربوطی صادر نماید.

• ماده ۲۲

نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است ظرف مهلت مقرر با رعایت قوانین و مقررات مربوطه نسبت به صدور گواهینامه بین‌المللی، پلاک ترانزیت و دفترچه مالکیت برای رانندگان و کامیون‌هایی که قصد فعالیت در خطوط بین‌المللی دارند، با پیشنهاد سازمان حمل‌ونقل و پایانه‌های کشور صادر نماید.

• ماده ۲۳

سازمان حمل‌ونقل و پایانه‌ها با توجه به موقعیت زمانی و مکانی، مسیرهای مشخصی را با هماهنگی وزارت کشور جهت ترانزیت جاده‌ای تعیین و نیروی انتظامی موظف است کنترل‌های لازم را به عمل آورد.

• ماده ۲۴

هزینه اجرایی این قانون از محل درآمدهای حاصله موضوع این قانون تأمین می‌گردد.

• ماده ۲۵

از تاریخ ابلاغ این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر با آن لغو می‌گردد.

• ماده ۲۶

شرایط عمومی اظهار و انجام تشریفات گمرکی و اسنادی که باید ارائه گردد و سایر امور مربوطه با رعایت حداکثر تسهیلات در آیین‌نامه اجرایی این قانون که حداکثر ظرف مهلت سه ماه از تصویب این قانون توسط وزارتخانه‌های راه و ترابری، امور اقتصادی و دارایی و کشور تهیه و به تصویب هیئت‌وزیران خواهد رسید تعیین می‌گردد.